

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קבא.

עין משפט נר מצוה

סא א מיי פ"א מהלכות
מקואות הלכה ו' פ"ג
מהלכות שבת עשירי הלכה
ב ו' פ"ג מהלכות אסורי
ביאה הלכה ו' מקמ עשירי קמ
טושיע אר"ח סומן מקמ
ספיק מ ו' פ"ג מהלכות אסורי
ביאה הלכה ו' פ"ג סומן קמ
בניקיף פ"ג דשבות דף
לכז ו' פ"ג מהלכות שבת
מקואות פ"ג לן
ע ב מיי פ"ו מהלכות שבת
הלכה ד ו' פ"ג מהלכה ז'
סמנ לאון סה טושיע אר"ח
סמנ שלג ספיק סה
עא ג מיי פ"ג עס סמנ
סס טושיע עס ספיק
סו

עב ד ה מיי פ"ג עס
ופכ"ד ה"ל"א ופ"ו
מחל' מלכות אסורי הל' כו
כח ו' פ"ג מהלכות אכל הלכה
יב סמנ ג ו' פ"ג ו' פ"ג קמ
טושיע עס ספיק כה ו' פ"ג
סמנ טושיע ו' פ"ג סומן שג
ספיק א כהניס:
עג ו מיי פ"ג מהלכות
שבת הלכה ד סמנ לאון
סה טושיע אר"ח סומן קמ
ספיק א סומן עס ספיק כג
כהניס:

רבינו הגאון

ר' יוסי אומר טבילה בזמנה
מצוה, ואחרי מצוה זו
לדעה לצמירד ערוס בפני
השם וטביל ברלא מיכס,
ורבנן סברי טבילה בזמנה
לא מצוה הלכך לאהרירי.
ואקשינן איני ד' יוסי סבר
טבילה בזמנה מצוה, והתנן
בעל קרי טובל כל היום
כולו, ר' יוסי אומר מן
המנחה ולמעלה אינו צריך
לטבול, ואוקימנא סבדצלי.
ואקשינן אי צלי ליה מנחה
מקמי הליווי קרי, מ"ס
דרבנן דמחייב ליה למיטבול
ביומא, ליתעבכ עד לאורחא
ולטבול, ומסקינן משום
דסברי רבנן אציג צלי ליה
טבילה בזמנה מצוה, ור'
יוסי סבר טבילה בזמנה לאו
מצוה היא, האי ר' יוסי בר'
יהודה דגריסין בניה פק
המפלת בענין טוהר, ר' יוסי
בר' אומר דיהי לטבול
באחרונה דקסבר טבילה
בזמנה לאו מצוה היא, וזה
רבי יוסי דחיה אומר שם
כתוב על בשור, איקאנא
בגמרא דשבעת ימים יומא
ולן דבטבילה בזמנה מצוה
פליגי, ונתבררה בסוף יום
היודיה דהא לר' יוסי בר'
יהודה היא, ואיכא אחריתי
התם לר' יוסי דאמר כל
היום כולו כשר לטבילה,
דאלמא סבר טבילה בזמנה
מצוה היא, איך אמר
ואין אומרם לו כבה, וגם
אין מוניעין אותו מלכבות,
אבל קטן העושה לדעת
[אביין] אין מניחין אותו
לכבות.

א) פל"ג מילה אמת.
ב) לפעט בגמ' ליח לך
אוקימנא אולי סומנו לטויה
דיומא דף פ"ח ע"ש.

הבי גרסי' ר' יוסי אומר מן המנחה ולמעלה אינו צריך לטבול.
וכן גירסת רש"י ור"ת אבל לא גרסי' אינו יכול לטבול לפני
מאן דקסבר טבילה בזמנה לאו מצוה * שרי לטבול כדמשמע בסוף
מסכת יומא (דף ק"ו ע"ב): דפריך לרב דאמר תפלת נעילה פוטרת של
ערצית משום דקסבר דתפלת נעילה
זלילה והתניא אור יהו"כ כו' נעילה
מתפלל שבע ומתודה ערצית כו'
ומשני תנאי היא דתניא כל חייבי
טבילות טבילתן זיוס גדה ויולדת
טובלין זלילה בעל קרי טובל והולך
עד המנחה דקסבר תפלת נעילה
זלילה וטבילה בזמנה לאו מצוה ר'
יוסי אומר כל היום כולו טובל
תפלת נעילה זיוס אלמא אע"ג
דתי"ק סבר לטבילה בזמנה לאו מצוה
אפ"ה קמני כל חייבי טבילות וטבילתן
זיוס אפילו טמא מת וטמא שרץ שאין
צריכין טבילה לתפלה יוכלין לטבול
והא דפירש בקונטרס דר' יוסי כרב
דאמר תפלת נעילה זלילה לא דק
דשגלי יומא (דף פ"ח). פריך מהך
דרייתא דר' יוסי אדר"י דהכא קאמר
מן המנחה ולמעלה א"ל לטבול
וכהיא קאמר כל היום ומשני דהכא
איידי דזללי ככר תפלת נעילה והתם
זללא זלי וזכולו רבי יוסי דלא כרב:
רבי יוסי בר' יהודה היא. וא"ת
א"כ זשילי יומא (דף פ"ח).

מנא ליה לרב דההוא ת"ק דברייתא
קמייתא דקאמר דבעל קרי טובל עד
המנחה אחי כוונתיה דתפלת נעילה
זלילה דילמא אייתי דזללי וטבילה
בזמנה לאו מצוה ור' יוסי סבר מצוה
ותנא קמא דהכא הוא ר' יוסי דהתם
יש לומר דקסבר דר' יוסי דהכא
והתם מסתמא חד מנא הוא תורויהו
רבי יוסי צרבי יהודה דאיידי דטבילת
זעל קרי ציו"כ וא"כ קשיא ר' יוסי בר'
יהודה דר' יוסי צרבי יהודה ער"כ אית
לן לטויה יוס דללי והא דלא זללי:
אין אומרם לו כבה. אפי' באיסור
דרבנן אמירה לנכרי שבות
כדאמרין לקמן דפרק שואל (דף ק"ג).
לא יאמר אדם לחצירו שטור לי
פועלים כו' דמוקי לה כחצרו נכרי
וכן מוכח דפרק הדר (דף ק"ו): גבי
נייתי חמיני מגו צימא:

אלא מהא ליבא דמישמע מינה.
מ"מ ק"ל כר' אמר וצירושלמי
אמר עשה ר' אחי מעשה כו':
שמע מינה קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
א"ל דמוקי מתניתין כרבי יהודה דאמר
מלאכה שאינה צריכה לגופה חיוב
עליה או כר"ש וכשצריך לאחוז כצויה כגון לעשות פתמין דצאסורא
דרבנן מוכח דפרק חרש (בימות קיד). דאין צ"ד מלווין להפרישו
ונראה דמיידי דקטן שלא הגיע לחינוך דצהגיע לחינוך כיון שחייב
לחכו כ"ש דלריך להפרישו שלא יעשה עצירה וכל הנהו דפריך
ציבנות הוה מצי לטויה כשהגיע לחינוך אלא דמנא ליה לאוקמי בכל
עינין והא דבעי לאיתויי התם דאין צ"ד מלווין להפרישו מדקמני
תינוק יונק והולך וקמני וצגדול אסור משמע דוקא גדול אבל קטן
אפ"ה צהגיע לחינוך שרי התם ע"כ גדול לאו דוקא צר עוונשין דהא
במסכתא מפרש שטמא משום דקמס תינוק מניחין אותו אלא חלב
והאי טעמא לא שייך אלא בצנן שמים או שלא שמים:

טבילה בזמנה מצוה. דכתיב והיה לפנות ערב ירחק זמנים (דברים
כג): לאו מצוה. ואי לא משכח גמי האידנא לישתמי עד למחר.
ולמ"ד לאו מצוה קרא עלה טובה קמ"ל כדי שיעריב שמשו זיוס
לאחר טבילה שאם ימתין לטבול עד הלילה לא יהא לו הערב שמש
עד ליל המחרת: הוה והוזה כו'.
ברייתא זו אלל יוה"כ שניה בתוספתא
דיומא (פ"ד): הוה והוזה והמאורע
זכועל נדה וטמא מה טובלין זיוס.
משאלי המזרח זיוס השביעי שלהם.
וטעמא (ה) צ"כ דמגילה (דף כ"ב) מקרא
דזיוס השביעי (מקרא שביעי ספירה
ואם חל שביעי שלהם זיוה"כ טובלין
כדרכן לאכול תרומה לערב: נדה
ויולדת. טובלות כדרכן זלילי יוה"כ
אם חל שביעי שלהם ערב זיוה"כ
שאינה יכולה לטבול זיוס ז' דכתיב
בה' תהיה צנדתה צהייתה מהא כל
ז' (פסחים דף ק"ג): בעל קרי. שצריך
טבילה לדברי תורה מדברי סופרים
ואפי' אין אוכל טהרות (ט) לזו זיוס:
טובל כל היום כולו. ואע"פ שראה
קרי מן המנחה ולמעלה לאחר
שהתפלל תפלת נעילה המנחה שהרי הוא
יכול להמתין עד שמתחיל יטבול
לתפלת ערצית אפ"ה טובל זיו"כ
מצדוד יוס אע"פ שאסור צריחלת
הרשות לטבילה בזמנה מצוה: ר'
יוסי אומר מן המנחה ולמעלה. אם
ראה קרי לאחר שהתפלל תפלת מנחה
שהרי הוא יכול להמתין עד שמתחיל
יטבול ויתפלל תפלת ערצית. ותפלת
נעילה נמי ק"ל שיכול להתפלל זלילה
כרב דאמר (יומא דף ק"ב). תפלת נעילה
פוטרת של ערצית: אין לריך לטבול.
זיוס משום זמן טבילה דלאו מצוה
לזבילה בזמנה: דייח לטבילה שפאה
באחרונה. במסכת נדה דפרק
המפלת (ג) גבי אשה שינאה מלאה וצאה
ריקנית ואינה יודעת מתי ילדה
דלנכרינן ל' ג' טבילות לספק ד'
טבילות שעליה טבילות זכר לו' או
טבילות נקבה לשבועיים וזלילה או
שמה יולדת זכר צוזו וצריכה אף
טבילות זכה זיוס שבעה לספורים
שלה או יולדת נקבה צוזו היתה
ומשום דלא ידעינן מתי ילדה ואימתי
מתי זמן טבילה קדימנכרינן לה
טבילה כל לילה וכל יום שיש לספוקי
זמן טבילתה ופליג ר' יוסי צרבי
יהודה עלה ואמר דייח לטבילה שמהא
באחרונה לסוף ספורים של נקבה
דהיינו לסוף שלם שבועיים שאם ילדה
נקבה צוזו טמאה שבועיים לזידתה
ז' נקיים צבשנה היכה ולא אמרינן

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

טבילה בזמנה מצוה. דכתיב והיה לפנות ערב ירחק זמנים (דברים
כג): לאו מצוה. ואי לא משכח גמי האידנא לישתמי עד למחר.
ולמ"ד לאו מצוה קרא עלה טובה קמ"ל כדי שיעריב שמשו זיוס
לאחר טבילה שאם ימתין לטבול עד הלילה לא יהא לו הערב שמש
עד ליל המחרת: הוה והוזה כו'.
ברייתא זו אלל יוה"כ שניה בתוספתא
דיומא (פ"ד): הוה והוזה והמאורע
זכועל נדה וטמא מה טובלין זיוס.
משאלי המזרח זיוס השביעי שלהם.
וטעמא (ה) צ"כ דמגילה (דף כ"ב) מקרא
דזיוס השביעי (מקרא שביעי ספירה
ואם חל שביעי שלהם זיוה"כ טובלין
כדרכן לאכול תרומה לערב: נדה
ויולדת. טובלות כדרכן זלילי יוה"כ
אם חל שביעי שלהם ערב זיוה"כ
שאינה יכולה לטבול זיוס ז' דכתיב
בה' תהיה צנדתה צהייתה מהא כל
ז' (פסחים דף ק"ג): בעל קרי. שצריך
טבילה לדברי תורה מדברי סופרים
ואפי' אין אוכל טהרות (ט) לזו זיוס:
טובל כל היום כולו. ואע"פ שראה
קרי מן המנחה ולמעלה לאחר
שהתפלל תפלת נעילה המנחה שהרי הוא
יכול להמתין עד שמתחיל יטבול
לתפלת ערצית אפ"ה טובל זיו"כ
מצדוד יוס אע"פ שאסור צריחלת
הרשות לטבילה בזמנה מצוה: ר'
יוסי אומר מן המנחה ולמעלה. אם
ראה קרי לאחר שהתפלל תפלת מנחה
שהרי הוא יכול להמתין עד שמתחיל
יטבול ויתפלל תפלת ערצית. ותפלת
נעילה נמי ק"ל שיכול להתפלל זלילה
כרב דאמר (יומא דף ק"ב). תפלת נעילה
פוטרת של ערצית: אין לריך לטבול.
זיוס משום זמן טבילה דלאו מצוה
לזבילה בזמנה: דייח לטבילה שפאה
באחרונה. במסכת נדה דפרק
המפלת (ג) גבי אשה שינאה מלאה וצאה
ריקנית ואינה יודעת מתי ילדה
דלנכרינן ל' ג' טבילות לספק ד'
טבילות שעליה טבילות זכר לו' או
טבילות נקבה לשבועיים וזלילה או
שמה יולדת זכר צוזו וצריכה אף
טבילות זכה זיוס שבעה לספורים
שלה או יולדת נקבה צוזו היתה
ומשום דלא ידעינן מתי ילדה ואימתי
מתי זמן טבילה קדימנכרינן לה
טבילה כל לילה וכל יום שיש לספוקי
זמן טבילתה ופליג ר' יוסי צרבי
יהודה עלה ואמר דייח לטבילה שמהא
באחרונה לסוף ספורים של נקבה
דהיינו לסוף שלם שבועיים שאם ילדה
נקבה צוזו טמאה שבועיים לזידתה
ז' נקיים צבשנה היכה ולא אמרינן

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.

היה ר' יוסי בר'
יהודה היא תנאי ר'
יוסי בר' יהודה אומר
דיה לטבילה באחרונה.
משכחת לה במס' נדה
בפרק המפלת. שמעת מינה
קמן אובב נבדות בית
דון מצווין עליו להפרישו.
מאי שדללין וטורין בהא
מילתא אימא במסכת יבמות
בפרק חרש שנשא ופיקח.